

Katedra antropologie

PROTOKOL O HODNOCENÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE posudek oponenta

Práci předložil(a) student(ka): Anežka Pořízová

Název práce: Jak naložit s lidským popelem? Rozmanitost, symbolika a způsoby nakládání s lidskými ostatky

Oponoval: Patrik Galeta

1. CÍL PRÁCE (*uved'te, do jaké míry byl naplněn*):

Cílem práce bylo prozkoumat variabilitu způsobů zacházení s kremačním popelem v České republice. Mám za to, že práce toto kritérium splňuje.

2. OBSAHOVÉ ZPRACOVÁNÍ (*náročnost, tvůrčí přístup, proporcionalita teoretické a vlastní práce, vhodnost příloh apod.*):

Obsah práce je logicky strukturován. Připomínku bych měl ke kapitole 6 „Archeologie kremace“, která se odchyľuje od zaměření práce na současnou Českou republiku. Rozumím snaze dodat k tématu diachronní perspektivu, ale protože s informacemi z kapitoly 6 se v práci dále nikde nepracuje, působí kapitola výplňově a z textu bych ji vynechal. V Závěru bych preferoval shrnutí (zopakování) hlavních tezí než objevení nových témat, kterým se v práci nevěnujete.

Teoretická a praktická část práce jsou ve vyváženém poměru.

3. FORMÁLNÍ ÚPRAVA (*jazykový projev, správnost citace a odkazů na literaturu, grafická úprava, přehlednost členění kapitol, kvalita tabulek, grafů a příloh apod.*):

Formální úprava má vysoký standard. Text práce je psaný velmi dobrou češtinou a stylisticky obratně. Kapitoly prvního řádu bych doporučoval začínat vždy na nové straně. Kromě přehlednosti je to i praktičtější, protože po přidání nebo vynechání textu se změní pouze poloha odstavců, tabulek a obrázků aktuální kapitoly, zatímco formát dalších kapitol zůstává nezměněn.

Citace v textu jsou korektní. V seznamu použitých zdrojů jsou občas jména autorů vypisována celá, občas redukována na první písmeno.

Přílohy jsou povedené a mají velmi dobrou kvalitu.

Formát tabulek splňují očekávání odborných textů. Na okraj uvádím, že Anežka by mohla sjednotit název sloupce s relativními četnostmi, u devíti tabulek používá čtyři různé varianty („Relativní čet. (%)“, „Relativní poč. (%)“, „Relativní poč.“ a „Relativní čet.“). Ve všech tabulkách by u celkového součtu relativních četností měla psát 100,0 nikoliv 100. Pokud v Tabulce 1 sleduje zastoupení respondentů podle věkových skupin zvláště pro ženy a muže, měly by se relativní četnosti načítat do 100 % u obou pohlaví, aby bylo možné srovnávat četnosti podle věku mezi ženami a muži. Tabulka 5 uvádí četnosti způsobů uložení popela (rozptyl, vsyp atd.). V tabulce je dostatek místa pro rozdělení respondentů podle pohlaví. Tabulka by pak byla podkladem pro pozdější tvrzení „Poměrně

překvapivým zjištěním pro mě byly genderové rozdíly. Zatímco ženy spíše inklinují k rozptylování, muži častěji volí ukládání ostatků svých blízkých do hrobů.“, které nyní nelze na datech doložit.

Graf je v práci jen jeden, je v pořádku, jen bych doporučil sledovat relativní četnosti a sloučit roky na ose X do víceletých kategorií, protože počty respondentů jsou nízké.

4. STRUČNÝ KOMENTÁŘ HODNOTITELE (*celkový dojem z diplomové práce, silné a slabé stránky, originalita myšlenek apod.*):

Bakalářská práce je velmi pěkně napsaná. Obsahuje vhodný teoretický úvod, který nás provede změnami ve stylu pohřbívání na území České republiky převážně v posledních 100 letech. Vzhledem k převažující kremaci se Anežka pokouší prostřednictvím vlastního dotazníkového šetření pochopit motivace pozůstalých při zacházení s popelem příbuzných. I na menším vzorku respondentů se vyjevila široká škála přístupů. Uvolnění pravidel pro nakládání s kremačním popelem (zákon z roku 2001) umožnilo značnou individualizaci přístupů. Dalo by se říct, že pro mnoho pozůstalých „smrtí nic nekončí.“ V práci je popsáno několik příkladů dlouhodobé manipulace s ostatky zemřelého. Text je dobrým zobecnitelným příkladem, že uvolnění pravidel, za splnění určitých podmínek, umožňuje individualizované vyrovnání s obvykle nepříjemnou situací (zde smrtí blízkého), snižuje napětí a má navíc i potenciál nastartovat nové ekonomické příležitosti (výroba uměleckých předmětů, vznik organizací, které nabízejí alternativní pohřební služby).

5. OTÁZKY A PŘIPOMÍNKY DOPORUČENÉ K BLIŽŠÍMU VYSVĚTLENÍ PŘI OBHAJOBĚ (*jedna až tři*):

1. V práci se věnujete kremaci a nakládání s popelem zemřelých. Proč jste vynechala inhumaci? Jaké jsou podle vás hlavními příčiny odklonu Čechů od inhumace v posledních 100 letech?

6. NAVRHOVANÁ ZNÁMKA:

Výborně.

Datum: 28. 5. 2024

Podpis: